

«Qatar, el país del futbol, del gas i de...»

Jaume Claret [Diari Ara]

Des de fa no gaires anys, Qatar s'ha convertit en sinònim de jaciments energètics (bàsicament gasístics) i de futbol (el patrocini del Barça, la compra del PSG o la futura organització del Mundial del 2022). A partir de la seva experiència directa durant tres anys i d'un bon grapat d'informes publicats dins i fora de les seves fronteres, el periodista **Mòn Sanromà Moncunill** es planteja ampliar aquest limitat coneixement. El llibre, però, no pretén ser una guia de viatge, sinó una introducció crítica a aquella societat.

El resultat està lluny de ser complaent. Qatar se'n descriu com una bombolla artificial, on els seus habitants es comporten com adolescents malcriats. Aquesta bona vida és fruit de la immensa riquesa del seu subsòl, que permet al xeic abocar una generosa pluja de petrodòlars sobre els seus conciutadans qatarians - el 15% de la població- i comprar la benevolència occidental, sempre afamada de petroli i gas, i ara també d'inversions. La torna són les condicions de semiesclavitud en què sobreviu la gran massa de mà d'obra originària de tots els racons d'Àsia.

Al llarg de la lectura, la sensació és d'artificialitat. L'èxit econòmic, la democratització, l'expansió immobiliària, l'obertura informativa... Tot és façana. L'observació atenta revela un enorme esforç publicitari, en què no es regategen bones paraules i molts diners, però poques concrecions. Amb tot, l'autor no pot deixar de constatar que Qatar esdevé en molts sentits una excepció dins el món àrab, encara que sigui per demèrits dels altres. En el fons, l'obsessió d'aquest petit país -de la mida de la província de Lleida- per aconseguir notorietat evidencia la consciència sobre la seva pròpia precarietat. La insistència de l'emirat a mantenir bones relacions amb tothom -dels Estats Units a Al-Qaida- i per allotjar grans esdeveniments només s'explica com l'intent

per sobreposar-se a la pròpia fragilitat. Independitzat el 1971 de l'Imperi Britànic i situat entre veïns poderosos com l'Aràbia Saudita i l'Iran, Qatar no vol ser un parèntesi en el mapamundi.

L'ham del superluxe

Més endavant, Món Sanromà se centra en l'anàlisi descriptiva dels dirigents del país. L'emir i la seva segona dona, la xeica Mozah, ens són presentats com una mena de nous sobirans absoluts però il·lustrats, decidits a actualitzar aquella vella màxima de "Tot per al poble, però sense el poble". Als trets clàssics, però, se n'hi afegeix un de cabdal: recursos econòmics pràcticament il·limitats que permeten engreixar els mecanismes socials i evitar conflictes. Això els permet, per exemple, fer conuiu una interpretació restrictiva de l'Alcorà amb una aposta decidida per la internacionalització. El consumisme desenfrenat -la petjada ecològica per càpita de Qatar és la més alta del món- esdevé l'oli essencial que permet l'aquiescència de la població i, alhora, la manté totalment dependent de la família reial.

Fins ara, la mateixa fórmula sembla també funcionar-li a l'exterior. D'una banda, el luxe -el superluxe- atreu les elits internacionals sempre a la recerca d'exclusivitat. De l'altra, la cartera els permet comprar influències i voluntats entre la comunitat internacional. Precisament, l'annex final se centra en un estudi de cas: els vincles entre Qatar i Catalunya, amb el patrocini del Barça i el desacord entre Qatar Airways i Spanair com els dos extrems d'aquesta relació. La sensació final és que, com ja va avançar-nos Anselm Turmeda al seu *Elogi dels diners, són els diners*, i no aixecar-se molt d'hora, el que fa moure el món.